

ואם הם לא שבים בלב שלם לבקש ולככות על צער העולם - אוי להם! שפלים מתכנסים לריק ואומרים: מי גרם לתורה הקדושה לגלות על ידיהם בלי תשובה? וכלם באים לחדש (להזכיר) חטאייהם. משום כך אל ילכו לשם בלי תשובה ובלי תענית לבקש בקשה לפנייהם. רבי אבא אמר, (הבל על שלש) בלי שלש תעניות. רבי יוסי אמר, אפלו אחת ובאותו יום, ובלבד שהעולם ישב בצער יתר, אז כלם מזדווגים לבקש רחמים על העולם.

רמדנו, אמר רבי יהודה, יום אחד היו הולכים רבי חזקיה ורבי ייסא בדרך. פגעו בגוש חלב, והיה חרב. ישבו סמוך לבית הקברות, ובדי רבי ייסא היה מקל (קשר) של ספר תורה שנקרע. בעוד שישבו, רעש קבר אחד לפנייהם וצוח: אוי אוי! שתרי העולם מצוי בצער. הרי התורה גלתה לכאן, או שהחיים באו לצחק עלינו ולבייש אותנו בבושה בתורתם! הודעו רבי חזקיה ורבי ייסא.

אמר רבי חזקיה, מי אתה? אמר לו: אני מת, והרי התעוררתי לספר התורה. שפעם אחת היה העולם יושב בצער, ובאו לכאן החיים לעורר אותנו עם ספר תורה, ואני וחברי הקדמנו אל ישגי חברון, וכשהתחברו בגן עדן עם רוחות הצדיקים, נמצא לפנייהם, שאותו ספר תורה שהביאו לפנינו אותם החיים היה פסול ומשקר בשם המלך, על שנמצאה וא"ו יתרה באותו פסוק של (ויקרא יא) ושסעת שסע שתי פרסות. ואמרו, שהואיל ושקרו בשם המלך, שלא ישבו אליהם, ודחו אותי ואת החברים שלי מבית הלישיבה.

ואי אינון לא תייבין בלבא שלים למבעי ולמבפי על צערא דעלמא. ווי להון, דכלהו מתפנפי לריקא אמרי מאן גרם לאורייתא קדישא דאתגלייא על ידיהו בלא תשובה. וכלהו אתאן לאתחדתא (ס"א לאברא) חובייהו בגיני כך לא נהכון תמן בלא תשובה ובלא תעניתא למבעי בעותא קמייהו. רבי אבא אמר, (ס"א בלא אתלת) בלא תלת תעניתא. רבי יוסי אמר, אפילו חד, ובההוא יומא, ובלבד דעלמא יתיב בצערא טפי, כדין פלהו מזדווגי למבעי רחמין על עלמא.

תאנא, אמר רבי יהודה, יומא חד הוה אזלי רבי חזקיה ורבי ייסא באורחא, ערעו בגוש חלב, והוה חריב, יתבו סמיך לבי קברי, ורבי ייסא הוה בידיה חד חוטרא (ס"א חוטרא) דספר תורה דאקרע, עד דיתבו אתרגיש חד קברא קמייהו, וצווח ווי ווי, דהא עלמא בצערא שכיח, הא אורייתא הכא דאתגלייא, או חייא אתו לחייכא עלן, ולכספא בכסופא עלן באורייתיהו. אזדעזעו רבי חזקיה ורבי ייסא.

אמר רבי חזקיה מאן את. אמר ליה מיתא אנא, והא אתערנא לגבי ספר תורה. דזמנא חדא הוה יתיב עלמא בצערא, ואתו חייא הכא, לאתערא לן בספר תורה, ואנא וחבראי אקדימנא לגבי דמיכי חברון, וכד אתחברו בגן עדן ברוחיהון דצדיקייא, אשתכח קמייהו, דההוא ספר תורה דאיתו לקמן אינון חייא, הוה פסול ומשקר בשמא דמלפא, על דאשתכח וא"ו יתיר בההוא קרא (ויקרא יא) דושסעת שסע שתי פרסות, ואמרו דהואיל ושקרו בשמא דמלפא דלא יתובון לגביהון, ודחו לי ולחבראי בההוא שעתא מפי מתיבתא.